

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење Акционог плана за спровођење Стратегије развоја дигиталних вештина у Републици Србији за период од 2020. до 2024. године, у периоду од 2023. до 2024. године, садржан је у одредби члана 38. став 1. Закона о планском систему („Службени гласник РС”, број 30/08), којим је прописано да документ јавних политика на републичком нивоу усваја Влада, осим ако је другачије прописано посебним законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Брзи развој нових технологија условљава потребу коришћења информационо-комуникационих технологија у свим сегментима живота. Праћење сталне дигиталне трансформације доводи до неопходности савладавања нових вештина. Задатак развоја дигиталних вештина је неопходан одговор на појаву нових технологија и њихов утицај на дигитално друштво и дигиталну економију, осигурање поседовања вештина потребних за унапређење запошљавања, продуктивности, креативности и успешности, уз истовремено обезбеђење информационе безбедности и сигурности на мрежи.

Дана 6. марта 2020. године Влада Републике Србије донела је Стратегију развоја дигиталних вештина у РС за период од 2020. до 2024. године („Сл. Гласник РС“ бр. 21/20) за чије спровођење је предвиђено и доношење Акционог плана којим би се утврдила динамика реализација утврђених активности.

Доношење и имплементација акционог плана у области развоја дигиталних вештина унапређује систем којим се остварују веће дигиталне вештине грађана развојем рачунарског размишљања, пружањем вештина које су потребне за свакодневни живот и развојем успешне каријере у дигиталној економији, као и пружањем услова за даље унапређивање знања и вештина ИКТ стручњака. Имајући у виду наведено, креирање акционог плана у области развоја дигиталних вештина захтева одговарајући приступ и мисију која подразумева континуирано развијање свести о активном прилагођавању променама, кроз непрекидно, али ефикасно учење. У постизању развоја и унапређења дигиталних вештина кључан је заједнички међусекторски рад на подизању свести у овој области и унапређењу знања и вештина због чега овај план укључује више различитих институција у поступак припреме и спровођења. Овај Акциони план наслеђа се на четири приоритетне области дефинисане Стратегијом развоја дигиталних вештина у Републици Србији за период 2020 – 2024. година: унапређивање дигиталних компетенција у образовном систему, унапређење основних и напредних дигиталних вештина за све грађане, развој дигиталних вештина у односу на потребе тржиште рада, целожivotно учење ИКТ стручњака.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ДИГИТАЛНИХ ВЕШТИНА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА ПЕРИОД 2020 – 2024. ГОДИНА, У ПЕРИОДУ ОД 2023-2024.

Предлог Акционог плана састоји се од следећих делова:

- Увод
- Методологија израде
- Консултације
- Процена финансијских средстава која су неопходна за спровођење
- Завршне одредбе
- Табеларни приказ стратешких циљева, мера и активности

У уводном делу представљен је значај развоја дигиталних вештина, имајући у виду чињеницу да брзи развој нових технологија условљава потребу коришћења информационо-комуникационих технологија у свим сегментима живота, како одраслих тако и деце. Основне дигиталне вештине подразумевају способност да се комуницирају путем е-маила или друштвених мрежа, да се креира и измене електронски документ, способност тражења информација и заштиту личних података на мрежи. Дигиталне вештине у савременим условима омогућавају запослење, продуктивност, креативност и успех нарочито младих који редовно развијају основне вештине, а затим имају могућност да напредују и стекну више нивое дигиталне стручности, што им омогућава учествовање у индустријским секторима. Познавање дигиталних вештина може бити различитог степена, од основне дигиталне писмености потребне свим грађанима, до поседовања компетенција потребних за

обављање конкретних послова на средњем нивоу и коначно до поседовања напредних специјализованих рачунарских вештина, као и научника за информационе технологије и развој.

У другом делу представља се методологија израде. Овај акциони план садржи мере и активности већ дефинисане у Стратегији, које се кроз Акционим план прецизирају у смислу дефинисања временског рока за реализацију, органа који је надлежан да конкретну меру односно активност спроведе, неопходна финансијска средства итд. Ресорно министарство је у припреми спровело консултације са свим релевантним партнерима и носиоцима активности.

У трећем делу, описани су консултативни процеси који су спроведени у поступку израде Предлога акционог плана, као и организације са којима је консултативна сарадња остварена.

У четвртом делу, биће наведена је процена средстава која су неопходна за спровођење Акционог плана. Средства за реализацију Акционог плана у 2023. години биће обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину. Поред наведеног, део средства за реализацију Акционог плана биће обезбеђен и из средстава обезбеђених из кредита и бесповратних инвестиционих средстава.

Пети део односи се на објављивање Акционог плана у Службеном гласнику Републике Србије, на сајту Министарства информисања и телекомуникација као и на порталу еКонсултације, као и на рокове за објављивање.

У последњем делу, табеларном приказу Акционог плана, наведени су општи и посебни циљеви који се настоје остварити као и мере и активности.

Општи циљ Акционог плана је унапређење дигиталних знања и вештина свих грађана, укључујући припаднике осетљивих друштвених група, ради омогућавања праћења развоја информационо комуникационих технологија у свим областима и обезбеђивања потреба привреде и тржишта рада. Посебни циљеви Акционог плана подразумевају пружање ефикасног одговора на настале технолошке промене и тиме омогућавање развоја појединца и друштва у условима брзог развоја савремених технологија у свим сегментима живота, као и пружање адекватног одговора на нарастајуће потребе тржишта рада. Посебни циљеви Акционог плана су: 1) Унапређивање дигиталних компетенција у образовном систему; 2) Унапређење основних и напредних дигиталних вештина за све грађане; 3) Развој дигиталних вештина у односу на потребе тржиште рада; и 4) Целожivotно учење ИКТ стручњака.

У оквиру сваког посебног циља дефинисане су стратешке мере чија реализација доприноси њиховој реализацији. У оквиру посебног циља (1) Унапређивање дигиталних компетенција у образовном систему предвиђене су две мере: Обезбеђивање услова за учење и стицање дигиталних компетенција у образовном систему и Унапређивање планова и програма наставе и учења у циљу стицања дигиталних компетенција у предуниверзитетском образовању. У оквиру посебног циља (2) Унапређење основних и напредних дигиталних вештина за све грађане предвиђене су четири мере: Обезбеђивање услова за развој различитих нивоа дигиталних вештина за грађане, Акредитација програма обука за развој дигиталних вештина грађана, Подизање свести грађана о потреби усвајања дигиталних вештина као и Унапређење дигиталних вештина на нивоу локалне самоуправе. За реализацију посебног циља (3) Развој дигиталних вештина у односу на потребе тржиште рада предвиђене су три мере: Задовољавање потреба тржишта рада за дигиталним вештинама на свим нивоима и промоција могућности у ИКТ сектору, Унапређење сарадње између релевантних институција као и Развој дигиталних вештина запослених, укључујући запослене у јавној управи, са фокусом на дигиталне вештине које су повезане са специфичностима радног места. За реализацију посебног циља (4) Целожivotно учење ИКТ стручњака, предвиђене су четири мере: Праћење потреба привреде и ИКТ сектора, Праћење броја младих, посебно жена, који се образују и обучавају за ИКТ занимања, Праћење броја младих, посебно жена, који се образују и обучавају за ИКТ занимања као и Унапређење вештина ИКТ стручњака и промоција целожivotног учења.

У оквиру сваке мере за постизање посебних циљева Акционог плана, дефинисани су показатељ(и) резултата који се исказују кроз одређену јединицу мере. Циљане вредности приказане су као вредности у базној години, као и циљане вредности у првој години спровођења Акционог плана (T+1) односно другој години спровођења (T+2). За сваку почетну вредност наведени су извори из којих су прибављени подаци.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог акционог плана за 2023. годину потребна средства су у складу са лимитима предвиђеним Законом о буџету за 2023. годину у склопу редовних издавања и нису потребна додатна издавања, и то на следећим позицијама:

1. Министарство информисања и телекомуникација

- Раздео 038 Програм 0703 Функција 460 Програмска активност 008- Развој информационог друштва
- Раздео 038 Програм 1204 Функција 110 Програмска активност 0012- Развој система у области јавног информисања и надзор над спровођењем закона

2. Министарство културе

- Глава 29.1 -Установе културе, Програм 1202- Унапређење система заштите културног наслеђа, 0014- Дигитализација културног наслеђа

3. Национална академија за јавну управу

- Програм 0615 Стручно усавршавање у јавној управи Функција 110 Програмска активност 0001- Програмирање и спровођење програма стручног усавршавања

4. Национална служба за запошљавање

- Програм 803- Активна политика запошљавања

5. Републички завод за статистику

- 0611 Израда резултата званичне статистике/ 0001- Демографија и друштвене статистике

Остали извори финансирања појединих активности у 2023. години су следећи:

1. Кредит EIB за пројекат „Повезане школе“
2. Кредит EBRD „Пројекат заједничке изградње широкопојасне комуникационе инфраструктуре у руралним пределима Републике Србије“
3. Кредит EIB „Изградња широкопојасне комуникационе инфраструктуре у руралним пределима Републике Србије- фаза 3“
4. WBIF Rural Broadband Rollout Phase II
5. ИПА 2018 „Јачање заштите потрошача у Републици Србији као одговор на нове изазове на тржишту“- ПГ 1506, ПЈ 4005 (извор 56)

За спровођење акционог плана за 2024. годину потребна средства биће у складу са лимитима утврђеним од стране Министарства финансија у склопу припреме Закона буџету за 2024. годину у склопу редовних издавања и неће бити потребна додатна издавања.

Остали извори финансирања за 2024. годину су следећи:

1. Кредит EBRD „Пројекат заједничке изградње широкопојасне комуникационе инфраструктуре у руралним пределима Републике Србије“
2. Кредит EIB „Изградња широкопојасне комуникационе инфраструктуре у руралним пределима Републике Србије- фаза 3“
3. WBIF Rural Broadband Rollout Phase II

